

Forn de calç de l'Arboçar de Dalt

Avinyonet del Penedès

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: 08792 AVINYONET DEL PENEDÈS.
Emplaçament Prop del naixement del torrent de l'Arboçar

Coordenades:

Latitud: 41.33465
Longitud: 1.76802
UTM Est (X): 396913
UTM Nord (Y): 4576640

Classificació

Número de fitxa 08013-153
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1958
Autoria de l'element: El Carrau, de l'Arboçar i altres
Estat de conservació Dolent
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 011A00033

Fitxes associades:

[Mas Sunyer](#)

[Cal Torrents](#)

[L'Arboçar de Dalt](#)

[Les Cases Blanques](#)

[Centre Cultural de l'Arboçar/Societat "la Peña"](#)

Forn de calç i pedrera

Forn d'obra de can Ferret

Autoria de la fitxa

J.M. Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA

Data de registre de la fitxa:

dv., 15/11/2002 - 01:00

Descripció

L'indret on s'ubica el forn es ric en calcària, per la qual cosa es va aprofitar com a pedrera. Al mig d'un medi boscos, a tocar el naixement del torrent de l'Arboçar es troba aquest antic forn de calç. Consisteix en una cavitat de més de deu pams de fondària, de forma circular, anomenada "caixa", dins on s'aixeca per tot el voltant una gruixuda paret feta de pedres en sec amb la cara bona a plom, que constitueix l'"olla", la qual, a partir de flor de terra, se segueix fent amb el mateix paredat ordinari però amb un bon peu de murada o talús a la part exterior fins a uns tres metres més d'alçària, deixant un portell o entrada al frontal, que quan s'ha de fer la calç, a mesura que es carrega el forn es va tapant amb una paret feta de pedres encallades en fang d'argila, reforçada amb dos tions, i en la part inferior de la qual s'ha deixat un forat per on s'encén el foc i s'alimenta durant el temps de la cuita. La cuita de calç es feia tradicionalment de la manera següent: voltant la vorera del cul de l'"olla" i amb pedres calcàries -que no siguin fogueres- es compon una paret d'una cinquantena de centímetres de gruix, la qual, així com va pujant -cada filada amb pedres més grosses i una mica sortides cap a fora-, va estrenyent el redol fins que forma una volta parabòlica -"de pa de figa", con diuen els calciners- que es tanca a una alçada de 3,50 a 4 metres, al mateix temps que també s'ha omplert l'olla amb feixos de llenya. Es carrega la volta amb pedres més petites i s'acaba d'omplir el forn amb reble fins a formar un caramull arrodonit d'un metre d'alçada en el centre i morint a no res a les voreres, caramull que, abans de calar foc al forn, és cobert amb un "capell" fet d'una enfangada de calç espessa, deixant una faixa destapada de quatre o cinc pams d'amplària per tot el rodó, per on respira el forn els dos primers dies d'encès i que després es va tapanat a poc a poc fins a deixar un espirall de mig pam que dóna pas a una flama de color ben vermell. Es coneix que el forn és cuit quan el caramull de reble ha baixat, els macs de les voreres de l'espirall han tornat blancs i la flama que surt també és blanca i les pedres es posen vermelles. Aleshores tapen amb pedres i fang la boca del forn, per on han passat la major part de les 150 dotzenes de feixos de llenya (1.800 feixos de 30 a 40 kg.) que són els que cal cremar durant els onze dies que dura la cuita d'un forn de calç, que en aquest cas té l'olla de vint-i-dos pams de diàmetre.

Observacions:

Josep Esteve ens diu aquest refrany relatiu a l'ofici: "Qui fa calç, sempre anirà descalç", que es refereix a l'escassa remuneració de l'ofici.

Història

Aquest forn es va construir l'any 1958 pel Carrau, de l'Arboçar i altres.

Bibliografia

INFORMACIONS ORALS: Carrau (de l'Arboçar de Dalt) i Josep Esteve (de Les Gunyoles) novembre-desembre 2002 FONT RIUS, Josep Maria (1969) Cartas de Población y Franquicia de Cataluña. Madrid/Barcelona: C.S.I.C. JUNQUERAS VIES, Oriol; MARTÍ ESCAYOL, Maria Antònia (2001) Informe sobre l'origen, ús i significat dels topònims del terme municipal d'Avinyonet del Penedès.

Document mecanografiat.

